

Ewangelia Jana

Rozdział 6

CZWARTY ZNAK

Cudowne nakarmienie wielkiej rzeszy ludzi

6:1	G3326 PREP Μετὰ Meta Po	G3778 D-APN ταῦτα tauta tych	G565 V-2AAI-3S ἀπῆλθεν apelthen odszedł	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G4008 ADV πέραν peran na drugą stronę	G3588 T-GSF τῆς tes —	G2281 N-GSF θαλάσσης thalasses morza	G3588 T-GSF τῆς tes —
	G1056 N-GSF Γαλιλαίας Galilaias Galilei,	G3588 T-GSF τῆς tes [czyli]	G5085 N-GSF Τιβεριάδος. Tiberiados. Tyberiadzkiego.	6:2	G190 V-IAI-3S ἠκολούθει ekoluthei Towarzyszył	G1161 CONJ δὲ de zaś	G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu	G3793 N-NSM ὄχλος ochlos tłum	G4183 A-NSM πολύς, polys, wielki,
	G3754 CONJ ὅτι hoti gdyż	G3708 V-IAI-3P-ATT ἐώρων heoron widzieli	G3588 T-APN τὰ ta —	G4592 N-APN σημεῖα semeia znaki,	G3739 R-APN ἃ ha które	G4160 V-IAI-3S ἐποίει epoiei uczynił	G1909 PREP ἐπὶ epi na	G3588 T-GPM τῶν ton —	G770 V-PAP-GPM ἀσθενούντων. asthenunton. chorych.
	G424 V-2AAI-3S ἀνῆλθεν anelthen Wstąpił	G1161 CONJ δὲ de zaś	G1519 PREP εἰς eis na	G3588 T-ASN τὸ to —	G3735 N-ASN ὄρος oros wzgórze	G2424 N-NSM Ἰησοῦς, Iesus, Jezus,	G2532 CONJ καὶ kai i	G1563 ADV ἐκεῖ ekei tam	G2521 V-IMI-3S ἐκάθητο ekatheto usiadł
	G3588 T-GPM τῶν ton —	G3101 N-GPM μαθητῶν matheton uczniami	G846 P-GSM αὐτοῦ. autu. Jego.	6:4	G1510 V-IAI-3S ἦν en Była	G1161 CONJ δὲ de zaś	G1451 ADV ἐγγὺς engys blisko	G3588 T-NSN τὸ to —	G3957 ARAM πάσχα, pascha, Pascha,
	G3588 T-GPM τῶν ton —	G2453 A-GPM Ἰουδαίων. Iudaion. Judejczyków.	6:5	G1869 V-AAP-NSM ἐπάρας eparas Podniósłszy	G3767 CONJ οὖν un więc	G3588 T-APM τοὺς tus —	G3788 N-APM ὀφθαλμοὺς ofthalmus oczy	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus
	G2532 CONJ καὶ kai i	G2300 V-ADP-NSM θεασάμενος theasamenos zobaczywszy,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G4183 A-NSM πολύς polys liczny	G3793 N-NSM ὄχλος ochlos tłum	G2064 V-PNI-3S ἔρχεται erchetai przychodzi	G4314 PREP πρὸς pros do	G846 P-ASM αὐτόν, auton, Niego,	G3004 V-PAI-3S λέγει legei mówi
	G5376 N-ASM Φίλιππον Filippon Filipa:	G4159 ADV-I Πόθεν Pothen Skąd	G59 V-AAS-1P ἀγοράσωμεν agorasomen mielibyśmy kupić	G740 N-APM ἄρτους artus chleby,	G2443 CONJ ἵνα hina aby	G5315 V-2AAS-3P φάγωσιν fagosin zjedliby	G3778 D-NPM οὗτοι; hutoi; ci?	6:6	G3778 D-ASN τοῦτο tuto To
	G1161 CONJ δὲ de zaś	G3004 V-IAI-3S ἔλεγεν elegen mówił	G3985 V-PAP-NSM πειράζων peiradzon wyróbowując	G846 P-ASM αὐτόν; auton; go;	G846 P-NSM αὐτὸς autos sam	G1063 CONJ γὰρ gar bowiem	G1492 V-2LAI-3S ἥδει edei wiedział,	G5101 I-ASN τί ti co	G3195 V-IAI-3S ἐμελλεν emellen zamierzał
	G4160 V-PAN ποιεῖν. poiein. uczynić.	6:7	G611 V-ADI-3S ἀπεκρίθη apekrithe Odpowiedział	G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu	G3588 T-NSM ὁ ho —	G5376 N-NSM Φίλιππος Filippos Filip:	G1250 A-GPN Διακοσίων Diakosion [Za] dwieście	G1220 N-GPN δηναρίων denarion denarów	G740 N-NPM ἄρτοι artoi chlebów

¹⁾ Na tych którzy są słabi, chorujących.

²⁾ Od święta wspomnianego w [15:1](#) upłynęło sporo czasu. Jeśli w J 5:1 chodzi o Pięćdziesiątnicę 31 r., to w tym przypadku chodziłoby o Paschę 32 r.

³⁾ Dwieście denarów to ośmiomiesięczny dochód najemnego pracownika.

G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G714 V-PAI-3P ἀρκοῦσιν arkusin wystarczy	G846 P-DPM αὐτοῖς, autois, im,	G2443 CONJ ἵνα hina aby	G1538 A-NSM ἐκαστος hekastos każdy	G1024 A-ASN βραχύ brachy trochę	G5100 X-ASN τι ti coś	G2983 V-2AAS-3S λάβη. labe. wziął.	6:8	G3004 V-PAI-3S λέγει legei Mówi
G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu	G1520 A-NSM εἰς heis jeden	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GPM τῶν ton —	G3101 N-GPM μαθητῶν matheton uczniów	G846 P-GSM αὐτοῦ, autu, Jego,	G406 N-NSM Ἀνδρέας Andreas Andrzej,	G3588 T-NSM ὁ ho —	G80 N-NSM ἀδελφὸς adelfos brat	G4613 N-GSM Σίμωνος Simonos Szymona
G4074 N-GSM Πέτρου Petru Piotra:	G1510 V-PAI-3S Ἔστιν Estin Jest	G3808 N-NSN παιδάριον paidarion chłopczyk	G5602 ADV ὧδε hode tutaj,	G3739 R-NSM ὁς hos co	G2192 V-PAI-3S ἔχει echei ma	G4002 A-NUI πέντε pente pięć	G740 N-APM ἄρτους artus chlebów		
G2916 A-APM κριθίνους krithinus jęczmiennych	G2532 CONJ καὶ 4 kai i	G1417 A-NUI δύο duo dwie	G3795 N-APN ὀψάρια· opsaria; rybki,	G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G3778 D-NPN ταῦτα tauta to	G5101 I-NSN τί ti cóż	G1510 V-PAI-3S ἐστιν estin jest	G1519 PREP εἰς eis dla	
G5118 D-APM τοσούτους; tosutus; tak licznych?	G1510 V-IAI-3S ἦν en Była	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen Powiedział	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G4160 V-AAM-2P Ποιήσατε Poiesate Uczyńcie,	G3588 T-APM τοὺς tus [aby]	G444 N-APM ἀνθρώπους anthropus ludzie		
G377 V-2AAN ἀναπeseῖν. anapesein. rozłożyli się.	G1510 V-IAI-3S ἦν en Była	G1161 CONJ δὲ de zaś	G5528 N-NSM χόρτος chortos trawa	G4183 A-NSM πολύς polys liczna	G1722 PREP ἐν en na	G3588 T-DSM τῷ to [tym]	G5117 N-DSM τόπω. topo. miejscu.	G377 V-2AAI-3P ἀνέπessan anepesan Rozłożyli się	
G3767 CONJ οὖν un więc	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G435 N-NPM ἄνδρες andres mężczyźni	G3588 T-ASM τὸν ton [w]	G706 N-ASM ἀριθμὸν arithmon liczbie	G5613 ADV ὥς hos jakieś	G4000 A-NPM πεντακισχίλιοι. pentakischilioi. pięciu tysięcy.	6:11	G2983 V-2AAI-3S ἐλάβεν elaben Wziął	
G3767 CONJ οὖν un więc	G3588 T-APM τοὺς tus —	G740 N-APM ἄρτους artus chleby	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G2532 CONJ καὶ kai i	G2168 V-AAP-NSM εὐχαριστήσας eucharistesas podziękowawszy	G1239 V-AAI-3S διέδωκεν diedoken rozdął	G3588 T-DPM τοῖς 5 tois —	
G345 V-PNP-DPM ἀνακειμένοις, anakeimenois, leżącym,	G3668 ADV ὁμοίως homoios podobnie	G2532 CONJ καὶ kai i	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GPN τῶν ton —	G3795 N-GPN ὀψαρίων opsarion rybkami,	G3745 K-ASN ὅσον hoson ile	G2309 V-IAI-3P ἤθελον. ethelon. chcieli.	6:12	G5613 ADV ὥς hos Gdy
G1161 CONJ δὲ de zaś	G1705 V-API-3P ἐνεπλήσθησαν, eneplesthesan, zostali nasyceni,	G3004 V-PAI-3S λέγει legei mówi	G3588 T-DPM τοῖς tois —	G3101 N-DPM μαθηταῖς mathetais uczniom	G846 P-GSM αὐτοῦ autu Jego:	G4863 V-2AAM-2P Συναγάγετε Synagagete Zbierzcie	G3588 T-APN τὰ ta —		
G4052 V-AAP-APN περισεεύσαντα perisseusanta pozostałe	G2801 N-APN κλάσματα, klazmata, kawałki,	G2443 CONJ ἵνα hina aby	G3361 PRT-N μή me nie	G5100 X-NSN τι ti coś	G622 V-2AMS-3S ἀπόληται. apoletai. zginęło.	6:13	G4863 V-2AAI-3P συνήγαγον synegagon Zebrali	G3767 CONJ οὖν, un, więc,	
G2532 CONJ καὶ kai i	G1072 V-AAI-3P ἐγέμισαν egemisan napełnili	G1427 A-NUI δώδεκα dodeka dwanaście	G2894 N-APM κοφίνους kofinus koszyków	G2801 N-GPN κλασμάτων klazmaton kawałków	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GPN τῶν ton —	G4002 A-NUI πέντε pente pięciu	G740 N-GPM ἄρτων arton chlebów	

⁴⁾ Jęczmienne chleby były pożywieniem ludzi biednych.

⁵⁾ TR za synoptykami dodaje τοῖς μαθηταῖς οἱ δὲ μαθηταί, uczniom, a uczniowie.

G3588 T-GPN τῶν ton —	G2916 A-GPM κριθίνων krithinon jęczmiennych,	G3739 R-APN ἃ ha które	G4052 V-AAI-3P ἐπερίσσευσαν eperisseusan pozostały	G3588 T-DPM τοῖς tois —	G977 V-RAP-DPM βεβρωκόσιν. bebrokosin. jedzącym.	6:14	G3588 T-NPM Οἱ Hoi [Gdy]	G3767 CONJ οὖν un więc	
G444 N-NPM ἄνθρωποι anthropoi ludzie	G3708 V-2AAP-NPM ιδόντες idontes zobaczywszy,	G3739 R-ASN ὁ ho [co za]	G4160 V-AAI-3S ἐποίησεν epoiesen uczynił	G4592 N-ASN σημεῖον semeion znak,	G3004 V-IAI-3P ἐλεγον elegon mówili,	G3754 CONJ ὅτι hoti że:	G3778 D-NSM Οὗτός Hutos Ten	G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	
G230 ADV ἀληθῶς alethos prawdziwie	G3588 T-NSM ὁ ho —	G4396 N-NSM προφήτης profetes prorok	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2064 V-PNP-NSM ἐρχόμενος erchomenos przychodzący	G1519 PREP εἰς eis na	G3588 T-ASM τὸν ton —	G2889 N-ASM κόσμον. kosmon. świat.	6:15	
G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G3767 CONJ οὖν un więc	G1097 V-2AAP-NSM γνούς gnus poznawszy,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G3195 V-PAI-3P μέλλουσιν mellusin zamierzają	G2064 V-PNN ἐρχεσθαι erchesthai przyjść	G2532 CONJ καὶ kai i	G726 V-PAN ἁρπάζειν harpadzein porwać	G846 P-ASM αὐτὸν auton Go,	
G2443 CONJ ἵνα hina aby	G4160 V-AAS-3P ποιήσωσιν poiesosin uczynić	G935 N-ASM βασιλέα, basilea, królem,	G402 V-AAI-3S ἀνεχώρησεν anachoresen wycofał się	G3825 ADV πάλιν palin znów	G1519 PREP εἰς eis w	G3588 T-ASN τὸ to —	G3735 N-ASN ὄρος oros górze	G846 P-NSM αὐτός autos On	G3441 A-NSM μόνος. monos. jeden

PIĄTY ZNAK

Jezus na jeziorze

6:16	G5613 ADV Ὡς Hos Gdy	G1161 CONJ δὲ de zaś	G3798 A-NSF ὀψία opsia wieczór	G1096 V-2ADI-3S ἐγένετο, egeneto, stał się,	G2597 V-2AAI-3P κατέβησαν katebesan zeszli	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G3101 N-NPM μαθηταὶ mathetai uczniowie	G846 P-GSM αὐτοῦ autu Jego	G1909 PREP ἐπὶ epi nad
G3588 T-ASF τὴν ten —	G2281 N-ASF θάλασσαν, thalassan, morze,	6:17	G2532 CONJ καὶ kai i	G1684 V-2AAP-NPM ἐμβάντες embantes wszedłszy	G1519 PREP εἰς eis do	G4143 N-ASN πλοῖον ploion łodzi,	G2064 V-INI-3P ἦρχοντο erchonto przeprawiali się		
G4008 ADV πέραν peran na drugą stronę	G3588 T-GSF τῆς tes —	G2281 N-GSF θαλάσσης thalasses morza	G1519 PREP εἰς eis do	G2584 N-PRI Καφαρναοῦμ. Kafarnaum. Kafarnaum.	G2532 CONJ καὶ kai I	G4653 N-NSF σκοτία skotia ciemność	G2235 ADV ἤδη ede już	G1096 V-2LAI-3S ἐγεγονει egegonei stała się,	
G2532 CONJ καὶ kai a	G3768 ADV-N οὕπω upo jeszcze nie	G2064 V-2LAI-3S ἐληλύθει elelythei dotarł	G4314 PREP πρὸς pros do	G846 P-APM αὐτοῦς autus nich	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς, Iesus, Jezus,	6:18	G3588 T-NSF ἦ he a	G5037 PRT τε te —
G2281 N-NSF θάλασσα thalassa morze	G417 N-GSM ἀνέμου anemu wiatrem	G3173 A-GSM μεγάλου megalou wielkim	G4154 V-PAP-GSM πνέοντος pneontos wiejącym	G1326 V-IPi-3S διεγείρετο. diegeireto. było wzburzone.	6:19	G1643 V-RAP-NPM ἐληλακότες elalakotes Przewiosłowałszy	G3767 CONJ οὖν un więc		
G5613 ADV ὥς hos jakieś	G4712 N-APM σταδίους stadius stadionów	G1501 A-NUI εἴκοσι eikosi dwadzieścia	G4002 A-NUI πέντε pente pięć	G2228 PRT ἢ e lub	G5144 A-NUI τριάκοντα triakonta trzydzieści,	G2334 V-PAI-3P θεωροῦσιν theorusin widzą	G3588 T-ASM τὸν ton —	G2424 N-ASM Ἰησοῦν Iesun Jezusa	

⁶⁾ [Pwt 18:15-18](#)

⁷⁾ Stadion: ok. 187 m. Przewiosłowali zatem ok. 5 km. J. Galilejskie w najszerszym punkcie mierzyło 11,6 km. Jego długość wynosiła ok. 20 km. Uczniowie znajdowali się zatem na środku jeziora.

G4043 V-PAP-ASM περιπατοῦντα peripatunta chodzącego	G1909 PREP ἐπὶ epi po	G3588 T-GSF τῆς tes —	G2281 N-GSF θαλάσσης thalasses morzu	G2532 CONJ καὶ kai i	G1451 ADV ἐγγὺς engys blisko	G3588 T-GSN τοῦ tu —	G4143 N-GSN πλοίου ploiu łodzi	G1096 V-PNP-ASM γινόμενον, ginomenon, będącego,	G2532 CONJ καὶ kai i		
G5399 V-AOI-3P ἐφοβήθησαν. efobethesan. przestraszyli się.	6:20	G3588 T-NSM ὁ ho [On]	G1161 CONJ δὲ de zaś	G3004 V-PAI-3S λέγει legei mówi	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im:	G1473 P-INS Ἐγώ Ego Ja	G1510 V-PAI-1S εἰμι, eimi, jestem,	G3361 PRT-N μὴ me nie			
G5399 V-PNM-2P φοβεῖσθε. fobeisthe. bójcie się.	6:21	G2309 V-IAI-3P ἦθελον ethelon Chcieli	G3767 CONJ οὐν un więc	G2983 V-2AAN λαβεῖν labein zabrać	G846 P-ASM αὐτὸν auton Go	G1519 PREP εἰς eis do	G3588 T-NSN τὸ to —	G4143 N-NSN πλοῖον, ploion, łodzi,	G2532 CONJ καὶ kai a		
G2112 ADV εὐθέως eutheos natychmiast	G1096 V-2ADI-3S ἐγένετο egeneto stała się	G3588 T-NSN τὸ to —	G4143 N-NSN πλοῖον ploion łódź	G1909 PREP ἐπὶ epi przy	G3588 T-GSF τῆς tes —	G1093 N-GSF γῆς ges ziemi,	8	G1519 PREP εἰς eis do	G3739 R-ASF ἦν hen której	G5217 V-IAI-3P ὑπήγον. hypegon. zmierzali.	9

PIERWSZE "JA JESTEM"

Jezus chlebem dającym życie

6:22	G3588 T-DSF Τῇ Te —	G1887 ADV ἐπαύριον epaurion Nazajutrz	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3793 N-NSM ὄχλος ochlos tłum	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2476 V-RAP-NSM ἐστηκὼς hestekos stojący	G4008 ADV πέραν peran po drugiej stronie	G3588 T-GSF τῆς tes —	
G2281 N-GSF θαλάσσης thalasses morza	G3708 V-2AAI-3P εἶδον eidon zobaczył,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G4142 N-NSN πλοῖαριον ploiarion łódka	G243 A-NSN ἄλλο allo inna	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G1510 V-IAI-3S ἦν en była	G1563 ADV ἐκεῖ ekei tam,	G1487 COND εἰ ei jeśli	G3361 PRT-N μὴ me nie [ta]
G1520 A-NSN ἓν, hen, jedna,	G2532 CONJ καὶ kai i	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G3756 PRT-N οὐ u nie	G4897 V-2AAI-3S συνεισηλθεν syneiselthen wszedł razem z	G3588 T-DPM τοῖς tois —	G3101 N-DPM μαθηταῖς mathetais uczniami	G846 P-GSM αὐτοῦ autu Jego	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus
G1519 PREP εἰς eis do	G3588 T-ASN τὸ to —	G4143 N-ASN πλοῖον ploion łodzi,	G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G3441 A-NPM μόνοι monoi sami	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G3101 N-NPM μαθηταὶ mathetai uczniowie	G846 P-GSM αὐτοῦ autu Jego	G565 V-2AAI-3P ἀπῆλθον· apelthon; odpłynęli.	6:23
G235 CONJ ἀλλὰ alla Ale	G2064 V-2AAI-3S ἦλθεν elthen przybyły	G4142 N-NPN πλοῖαρια ploiaria łódki	G1537 PREP ἐκ ek z	G5085 N-GSF Τιβεριάδος Tiberiados Tyberiady	G1451 ADV ἐγγὺς engys blisko	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G5117 N-GSM τόπου topu miejsca,	G3699 ADV ὅπου hopu gdzie	G5315 V-2AAI-3P ἔφαγον efagon zjedli
G3588 T-ASM τὸν ton —	G740 N-ASM ἄρτον arton chleb,	G2168 V-AAP-GSM εὐχαριστήσαντος eucharistesantos który pobłogosławił	11	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2962 N-GSM Κυρίου. Kyriu. Pan.	6:24	G3753 ADV ὅτε hote Kiedy	G3767 CONJ οὐν un więc	G3708 V-2AAI-3S εἶδεν eiden zobaczył
G3588 T-NSM ὁ ho —	G3793 N-NSM ὄχλος ochlos tłum,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G1510 V-PAI-3S ἔστιν estin jest	G1563 ADV ἐκεῖ ekei tam,	G3761 CONJ-N οὐδὲ ude ani	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G3101 N-NPM μαθηταὶ mathetai uczniowie

⁸⁾ składniej a łódź natychmiast przybiła do brzegu.

⁹⁾ dosł. odeszli.

¹⁰⁾ dosł. odeszli.

¹¹⁾ lub nad którym podziękował, gdy dzięki uczynił.

G846 P-GSM αὐτοῦ, autu, Jego,	G1684 V-2AAI-3P ἐνέβησαν enebesan weszli	G846 P-NPM αὐτοὶ autoi oni	G1519 PREP εἰς eis do	G3588 T-APN τὰ ta —	G4142 N-APN πλοῖαρία ploiaria łódek	G2532 CONJ καὶ kai i	G2064 V-2AAI-3P ἤλθον elthon przybyli	G1519 PREP εἰς eis do	G2584 N-PR Καφαρναοὺμ Kafarnaum Kafarnaum,
G2212 V-PAP-NPM ζητοῦντες zetuntas szukając	G3588 T-ASM τὸν ton —	G2424 N-ASM Ἰησοῦν. Iesun. Jezusa.	6:25	G2532 CONJ καὶ kai A	G2147 V-2AAP-NPM εὐρόντες heurontes znalazłszy	G846 P-ASM αὐτὸν auton Jego	G4008 ADV πέραν peran po drugiej stronie	G3588 T-GSF τῆς tes —	
G2281 N-GSF θαλάσσης thalasses morza	G3004 V-2AAI-3P εἶπον eipon powiedzieli	G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu:	G4461 HEB Ῥαββεὶ, Rabbei, Rabbi,	G4219 PRT-I πότε pote kiedy	G5602 ADV ὧδε hode tutaj	G1096 V-2RAI-2S γέγονας; gegonas; zjawiłeś się?	12	G611 V-ADI-3S ἀπεκρίθη apekrithe Odpowiedział	
G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G2532 CONJ καὶ kai i	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen powiedział:	G281 HEB Ἀμήν Amen Amen,	G281 HEB ἀμήν amen amen,	G3004 V-PAI-1S λέγω lego mówię	G4771 P-2DP ὁμῖν, hymín, wam,	G2212 V-PAI-2P ζητεῖτέ zeteite szukacie
G1473 P-1AS με me Mnie	G3756 PRT-N οὐχ uch nie,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G3708 V-2AAI-2P εἶδετε eidete zobaczyliście	G4592 N-APN σημεῖα, semeia, znaki,	G235 CONJ ἀλλ’ all’ ale,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G5315 V-2AAI-2P ἐφάγετε efagete zjedliście	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GPM τῶν ton —
G740 N-GPM ἄρτων arton chlebów	G2532 CONJ καὶ kai i	G5526 V-API-2P ἐχορτάσθητε. echortasthete. zostaliście nasyceni.	6:27	G2038 V-PNM-2P ἐργάζεσθε ergadzesthe Pracujcie	G3361 PRT-N μὴ me nie	G3588 T-ASF τὴν ten [na]	G1035 N-ASF βρώσιν brosín pokarm,	G3588 T-ASF τὴν ten [który]	
G622 V-PMP-ASF ἀπολλυμένην, apollymenen, niszczęje,	G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G3588 T-ASF τὴν ten —	G1035 N-ASF βρώσιν brosín pokarm,	G3588 T-ASF τὴν ten [który]	G3306 V-PAP-ASF μένουσας menusan trwa	G1519 PREP εἰς eis ku	G2222 N-ASF ζωὴν zoen życiu	G166 A-ASF αἰώνιον, aionion, wiecznemu,	
G3739 R-ASF ἦν hen który	G3588 T-NSM ὁ ho —	G5207 N-NSM Υἱὸς Hyios Syn	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G444 N-GSM ἀνθρώπου anthropu człowieka	G4771 P-2DP ὁμῖν hymín wam	G1325 V-FAI-3S δώσει· dosei; da.	G3778 D-ASM τοῦτον tuton Tego	G1063 CONJ γὰρ gar bowiem	G3588 T-NSM ὁ ho —
G3962 N-NSM Πατήρ Pater Ojciec	G4972 V-AAI-3S ἐσφράγισεν esfragisen opieczętował,	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2316 N-NSM Θεός. Theos. Bóg.	6:28	G3004 V-2AAI-3P εἶπον eipon Powiedzieli	G3767 CONJ οὖν un więc	G4314 PREP πρὸς pros do	G846 P-ASM αὐτόν auton Niego:	G5101 I-ASN τί Ti Co
G4160 V-PAS-1P ποιῶμεν poiomen czynić,	G2443 CONJ ἵνα hina aby	G2038 V-PNS-1P ἐργαζώμεθα ergadzometha wykonywalibyśmy	13	G3588 T-APN τὰ ta —	G2041 N-APN ἔργα erga dzieła	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2316 N-GSM Θεοῦ; Theu; Boga?	6:29	G611 V-ADI-3S ἀπεκρίθη apekrithe Odpowiedział
G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G2532 CONJ καὶ kai i	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen powiedział	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im:	G3778 D-NSN Τοῦτό Tuto To	G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	G3588 T-NSN τὸ to —	G2041 N-NSN ἔργον ergon dzieło	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2316 N-GSM Θεοῦ, Theu, Boga,
G2443 CONJ ἵνα hina aby	G4100 V-PAS-2P πιστεύετε pisteuete wierzylibyście,	G1519 PREP εἰς eis w	G3739 R-ASM ὄν hon którego	G649 V-AAI-3S ἀπέστειλεν apesteilen wysłał	G1565 D-NSM ἐκεῖνος. ekeinos. Ów.	6:30	G3004 V-2AAI-3P εἶπον eipon Powiedzieli	G3767 CONJ οὖν un więc	

¹²⁾ dosł. stałeś się.

¹³⁾ lub wypracowywalibyśmy.

G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu:	G5101 I-ASN Τί Ti Jaki	G3767 CONJ οὖν un więc	G4160 V-PAI-2S ποιεῖς poieis czynisz	G4771 P-2NS σύ sy Ty	G4592 N-ASN σημεῖον, semeion, znak,	G2443 CONJ ἵνα hina aby	G3708 V-2AAS-1P ἴδωμεν idomen zobaczylibyśmy	G2532 CONJ καὶ kai i		
G4100 V-AAS-1P πιστεύσωμέν pisteusomen uwierzylibyśmy		G4771 P-2DS σοι; soi; Ci?	G5101 I-ASN τί ti Co	G2038 V-PNI-2S ἐργάζῃ; ergadze; robisz?	6:31	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G3962 N-NPM πατέρες pateres Ojcowie	G1473 P-1GP ἡμῶν hemon nasi	G3588 T-ASN τὸ to —	G3131 HEB μάννα manna manne
G5315 V-2AAI-3P ἔφαγον efagon zjedli	G1722 PREP ἐν en na	G3588 T-DSF τῇ te —	G2048 A-DSF ἐρήμῳ, eremo, pustkowiu,	G2531 ADV καθώς kathos zgodnie z tym jak		G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest		G1125 V-RPP-NSN γεγραμμένον. gegrammenon. napisane:		G740 N-ASM Ἄρτον Arton Chleb
G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3772 N-GSM οὐρανοῦ uranu nieba	G1325 V-AAI-3S ἔδωκεν edoken dał	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G5315 V-2AAN φαγεῖν fagein zjeść.	14	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen Powiedział	G3767 CONJ οὖν un więc		G846 P-DPM αὐτοῖς autois im
G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G281 HEB Ἀμήν Amen Amen,	G281 HEB ἀμήν amen amen,	G3004 V-PAI-1S λέγω lego mówię	G4771 P-2DP ὑμῖν, hymín, wam,	G3756 PRT-N οὐ u nie	G3475 N-NSM Μωϋσῆς Moyses Mojżesz	G1325 V-RAI-3S δέδωκεν dedoken dał		G4771 P-2DP ὑμῖν hymín wam
G3588 T-ASM τὸν ton —	G740 N-ASM ἄρτον arton chleb	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3772 N-GSM οὐρανοῦ, uranu, nieba,	G235 CONJ ἀλλ’ all’ ale	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3962 N-NSM Πατήρ Pater Ojciec	G1473 P-1GS μου mu mój	G1325 V-PAI-3S δίδωσιν didosin daje	G4771 P-2DP ὑμῖν hymín wam
G3588 T-ASM τὸν ton —	G740 N-ASM ἄρτον arton chleb	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3772 N-GSM οὐρανοῦ uranu nieba	G3588 T-ASM τὸν ton —	G228 A-ASM ἀληθινόν· alethinon; prawdziwy.	6:33	G3588 T-NSM ὁ ho —	G1063 CONJ γὰρ gar bowiem	
G740 N-NSM ἄρτος artos chlebem	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2316 N-GSM Θεοῦ Theu Boga	G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2597 V-PAP-NSM καταβαίνων katabainon schodzący	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3772 N-GSM οὐρανοῦ uranu nieba	G2532 CONJ καὶ kai i	
G2222 N-ASF ζωήν zoen życie	G1325 V-PAP-NSM δίδους didus dający	G3588 T-DSM τῷ to —	G2889 N-DSM κόσμῳ. kosmo. światu.	6:34	G3004 V-2AAI-3P εἶπον eipon Powiedzieli	G3767 CONJ οὖν un więc	G4314 PREP πρὸς pros do	G846 P-ASM αὐτόν auton Jemu:	G2962 N-VSM Κύριε, Kyrie, Panie,	
G3842 ADV πάντοτε pantote zawsze	G1325 V-2AAM-2S δός dos daj	G1473 P-1DP ἡμῖν hemin nam	G3588 T-ASM τὸν ton —	G740 N-ASM ἄρτον arton chleba	G3778 D-ASM τοῦτον. tuton. tego.	6:35	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen Powiedział	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G3588 T-NSM ὁ ho —	
G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G1473 P-1NS Ἐγώ Ego Ja	G1510 V-PAI-1S εἰμι eimi jestem	G3588 T-NSM ὁ ho —	G740 N-NSM ἄρτος artos chlebem	G3588 T-GSF τῆς tes —	G2222 N-GSF ζωῆς· zoes; życia;	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2064 V-PNP-NSM ἐρχόμενος erchomenos przychodzący	G4314 PREP πρὸς pros do	
G1473 P-1AS ἐμὲ eme Mnie	G3756 PRT-N οὐ u nie	G3361 PRT-N μὴ me —	G3983 V-AAS-3S πεινάσῃ, peinase, zazna głodu,	G2532 CONJ καὶ kai a	G3588 T-NSM ὁ ho —	G4100 V-PAP-NSM πιστεύων pisteuon wierzący	G1519 PREP εἰς eis we	G1473 P-1AS ἐμὲ eme Mnie	G3756 PRT-N οὐ u nie	

¹⁴⁾ Sparafrasowany cytat za LXX: [Wj 16:4](#), [Neh 9:15](#), [Ps 105:40](#).

G3361 PRT-N μή me —	G1372 V-FAI-3S διψήσει dipsesei będzie pragnął	G4455 ADV πόποτε. porote. nigdy.	6:36	G235 CONJ ἀλλ’ all’ Ale	G3004 V-2AAI-1S εἶπον eipon powiedziałem	G4771 P-2DP ὑμῖν hymín wam,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G2532 CONJ καὶ kai i		
G3708 V-RAI-2P-ATT ἐωράκατέ heorakate widzieliście	G1473 P-1AS [με] [me] [Mnie],	G2532 CONJ καὶ kai a	15	G3756 PRT-N οὐ u nie	G4100 V-PAI-2P πιστεύετε. pisteuete. wierzycie.	6:37	G3956 A-ASN Πᾶν Pan Wszystko,	G3739 R-ASN ὁ ho co	G1325 V-PAI-3S δίδωσίν didosin daje	
G1473 P-1DS μοι moi mi	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3962 N-NSM Πατήρ Pater Ojciec,	G4314 PREP πρός pros do	G1473 P-1AS ἐμὲ eme Mnie	G2240 V-FAI-3S ἥξει, heksei, przybędzie,	G2532 CONJ καὶ kai a	G3588 T-ASM τὸν ton —	G2064 V-PNP-ASM ἐρχόμενον erchomenon przychodzącego	G4314 PREP πρός pros do	
G1473 P-1AS με me Mnie,	G3756 PRT-N οὐ u nie	G3361 PRT-N μή me —	G1544 V-2AAS-1S ἐκβάλω ekbaló wyrzucę	G1854 ADV ἔξω, ekso, na zewnątrz,	6:38	G3754 CONJ ὅτι hoti gdyż	G2597 V-RAI-1S καταβέβηκα katabebeka zszedłem	G575 PREP ἀπὸ apo z	G3588 T-GSM τοῦ tu —	
G3772 N-GSM οὐρανοῦ uranu nieba,	G3756 PRT-N οὐχ uch nie	G2443 CONJ ἵνα hina aby	G4160 V-PAS-1S ποιῶ poio czynił	G3588 T-ASN τὸ to —	G2307 N-ASN θέλημα thelema wolę	G3588 T-ASN τὸ to —	G1699 S-1SASN ἐμὸν emon Moją,	G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G3588 T-ASN τὸ to —	
G2307 N-ASN θέλημα thelema wolę	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3992 V-AAP-GSM πέμπαντός pempsantos posyłającego	G1473 P-1AS με. me. Mnie.	6:39	G3778 D-NSN τοῦτο tuto To	G1161 CONJ δέ de zaś	G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	G3588 T-NSN τὸ to —	G2307 N-NSN θέλημα thelema wola	
G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3992 V-AAP-GSM πέμπαντός pempsantos posyłającego	G1473 P-1AS με, me, Mnie,	G2443 CONJ ἵνα hina aby	G3956 A-ASN πάν pan wszystko,	G3739 R-ASN ὁ ho co	G1325 V-RAI-3S δέδωκεν dedoken dał	G1473 P-1DS μοι moi Mi,	G3361 PRT-N μή me nie		
G622 V-AAS-1S ἀπολέσω apoleso utraciłbym	G1537 PREP ἐξ eks z	G846 P-GSN αὐτοῦ, autu, tego,	G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G450 V-FAI-1S ἀναστήσω anateso wzbudziłbym	16	G846 P-ASN αὐτὸ auto je	G1722 PREP ἐν en w	G3588 T-DSF τῇ te —	G2078 A-DSF-S ἐσχάτη eschate ostatnim	G2250 N-DSF ἡμέρα. hemera. dniu.
6:40	G3778 D-NSN τοῦτο tuto To	G1063 CONJ γάρ gar bowiem	G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	G3588 T-NSN τὸ to —	G2307 N-NSN θέλημα thelema wola	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3962 N-GSM Πατρός mu, Patros Ojca	G1473 P-1GS μου, mu, Mego,	G2443 CONJ ἵνα hina aby	G3956 A-NSM πᾶς pas każdy
G3588 T-NSM ὁ ho —	G2334 V-PAP-NSM θεωρῶν theonon oglądający	G3588 T-ASM τὸν ton —	G5207 N-ASM Υἱὸν Hyion Syna	G2532 CONJ καὶ kai i	G4100 V-PAP-NSM πιστεύων pisteuon wierzący	G1519 PREP εἰς eis w	G846 P-ASM αὐτὸν auton Niego	G2192 V-PAS-3S ἔχη eche miał		
G2222 N-ASF ζωὴν zoen życie	G166 A-ASF αἰώνιον, aionion, wieczne,	G2532 CONJ καὶ kai a	G450 V-FAI-1S ἀναστήσω anateso wzbudzę	G846 P-ASM αὐτὸν auton go	G1473 P-INS ἐγὼ ego Ja	G1722 PREP ἐν en w	G3588 T-DSF τῇ te —	G2078 A-DSF-S ἐσχάτη eschate ostatnim	G2250 N-DSF ἡμέρα. hemera. dniu.	6:41
G1111 V-IAI-3P Ἐγόγγυζον Egongydzon Szemrali	G3767 CONJ οὖν un więc	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G2453 A-NPM Ἰουδαῖοι Iudaioi Judejczycy	G4012 PREP περὶ peri o	G846 P-GSM αὐτοῦ autu Nim,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen powiedział:	G1473 P-INS Ἐγὼ Ego Ja		

¹⁵⁾ w NA28 w wariantcie występuje słowo με.

¹⁶⁾ lub *podniósłbym* w znaczeniu *wskrzęsić*.

G1510 V-PAI-1S εἰμι eimi jestem	G3588 T-NSM ὁ ho —	G740 N-NSM ἄρτος artos chlebem,	G3588 T-NSM ὁ ho co	G2597 V-2AAP-NSM καταβάς katabas zszedł	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3772 N-GSM οὐρανοῦ, uranu, nieba,	6:42	G2532 CONJ καὶ kai i
G3004 V-IAI-3P ἔλεγον elegon mówili:	G3756 PRT-N Οὐχ Uch Nie	G3778 D-NSM οὗτός hutos ten	G1510 V-PAI-3S ἐστιν estin jest	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G3588 T-NSM ὁ ho —	G5207 N-NSM υἱὸς hyios syn	G2501 N-PRI Ἰωσήφ, Iosef, Józefa,	G3739 R-GSM οὐ hu co	G1473 P-INP ἡμεῖς hemeis my
G1492 V-RAI-1P οἶδαμεν oidamen znamy	G3588 T-ASM τὸν ton —	G3962 N-ASM πατέρα patera ojca	G2532 CONJ καὶ kai i	G3588 T-ASF τὴν ten —	G3384 N-ASF μητέρα; metera; matkę?	G4459 ADV-I πῶς pos Jakże	G3568 ADV νῦν nyn teraz	G3004 V-PAI-3S λέγει legei mówi,	G3754 CONJ ὅτι hoti że:
G1537 PREP Ἐκ Ek Z	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3772 N-GSM οὐρανοῦ uranu nieba	G2597 V-RAI-1S καταβέβηκα; katabebeka; zszedłem?	6:43	G611 V-ADI-3S ἀπεκρίθη apekrithe Odpowiedział	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G2532 CONJ καὶ kai i	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen powiedział	
G846 P-DPM αὐτοῖς autois im:	G3361 PRT-N Μὴ Me Nie	G1111 V-PAM-2P γογγύζετε gongydzete szemrajcie	G3326 PREP μετ' met' z	G240 C-GPM ἀλλήλων. allelon. sobie nawzajem.	6:44	G3762 A-NSM-N οὐδεὶς udeis Nikt [nie]	G1410 V-PNI-3S δύναται dynatai może	G2064 V-2AAN ἐλθεῖν elthein przyjść	
G4314 PREP πρός pros do	G1473 P-1AS με me Mnie,	G1437 COND ἐάν ean jeśli	G3361 PRT-N μὴ me nie	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3962 N-NSM Πατὴρ Pater Ojciec	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3992 V-AAP-NSM πέμπας pempas posyłający	G1473 P-1AS με me Mnie,	G1670 V-AAS-3S ἐλκύσῃ helkyse pociągnąłby
G846 P-ASM αὐτόν, auton, go,	G2504 P-INS-K κἀγὼ kago a Ja	G450 V-FAI-1S ἀναστήσω anasteso wzbudzę	G846 P-ASM αὐτόν auton go	G1722 PREP ἐν en w	G3588 T-DSF τῇ te —	G2078 A-DSF-S ἐσχάτῃ eschate ostatnim	G2250 N-DSF ἡμέρᾱ. hemera. dniu.	6:45	G1510 V-PAI-3S ἔστιν estin Jest
G1125 V-RPP-NSN γεγραμμένον gegrammenon napisane	G1722 PREP ἐν en w	G3588 T-DPM τοῖς tois —	G4396 N-DPM προφῆταις profetais prorokach:	G2532 CONJ Καὶ Kai i	G1510 V-FDI-3P ἔσονται esontai będą	G3956 A-NPM πάντες pantes wszyscy	G1318 A-NPM διδασκτοὶ didaktoi nauczenni [przez]		
G2316 N-GSM Θεοῦ. Theu; Boga.	G3956 A-NSM πᾶς pas Każdy	G3588 T-NSM ὁ ho —	G191 V-AAP-NSM ἀκούσας akusas usłyszawszy	G3844 PREP παρὰ para od	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3962 N-GSM Πατρός Patros Ojca,	G2532 CONJ καὶ kai i	G3129 V-2AAP-NSM μαθὼν mathon który nauczył się	
G2064 V-PNI-3S ἔρχεται erchetai przychodzi	G4314 PREP πρός pros do	G1473 P-1AS ἐμέ. eme. Mnie.	6:46	G3756 PRT-N οὐχ uch Nie [oznacza to],	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G3588 T-ASM τὸν ton —	G3962 N-ASM Πατέρα Patera Ojca	G3708 V-RAI-3S-ATT εἶδρακέν heoraken widział	
G5100 X-NSM τις, tis, ktoś,	G1487 COND εἰ ei jeśli	G3361 PRT-N μὴ me nie	G3588 T-NSM ὁ ho —	G1510 V-PAP-NSM ὢν on będący	G3844 PREP παρὰ para od	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2316 N-GSM Θεοῦ, Theu, Boga,	G3778 D-NSM οὗτος hutos ten	
G3708 V-RAI-3S-ATT εἶδρακεν heoraken ujrzał	G3588 T-ASM τὸν ton —	G3962 N-ASM Πατέρα. Patera. Ojca.	6:47	G281 HEB ἀμὴν amen Amen,	G281 HEB ἀμὴν amen amen,	G3004 V-PAI-1S λέγω lego mówię	G4771 P-2DP ὑμῖν, hymín, wam,	G3588 T-NSM ὁ ho —	

¹⁷⁾ Iz 54:13

G4100 V-PAP-NSM πιστεύων pisteuon wierzący	18	G2192 V-PAI-3S ἔχει echei ma	G2222 N-ASF ζωὴν zoen życie	G166 A-ASF αἰώνιον. aionion. wieczne.	6:48	G1473 P-INS ἐγώ ego Ja	G1510 V-PAI-1S εἰμι eimi jestem	G3588 T-NSM ὁ ho —	G740 N-NSM ἄρτος artos chlebem	G3588 T-GSF τῆς tes —
G2222 N-GSF ζωῆς. zoēs. życia.	6:49	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G3962 N-NPM πατέρες pateres Ojcowie	G4771 P-2GP ὕμῶν hymon wasi	G5315 V-2AAI-3P ἔφαγον efagon zjedli	G1722 PREP ἐν en na	G3588 T-DSF τῇ te —	G2048 A-DSF ἐρήμῳ eremo pustkowiu	G3588 T-ASN τὸ to —	
G3131 HEB μάννα manna mannę	G2532 CONJ καὶ kai i	G599 V-2AAI-3P ἀπέθανον· apethanon; umarli.	6:50	G3778 D-NSM οὗτός hutos Ten	G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	G3588 T-NSM ὁ ho —	G740 N-NSM ἄρτος artos chleb	G3588 T-NSM ὁ ho —	G1537 PREP ἐκ ek z	
G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3772 N-GSM οὐρανοῦ uranu nieba	G2597 V-PAP-NSM καταβαίνων, katabainon, schodzący,	G2443 CONJ ἵνα hina aby	G5100 X-NSM τις tis —	G1537 PREP ἐξ eks z	G846 P-GSM αὐτοῦ autu Niego	G5315 V-2AAS-3S φάγη fage zjadłby	G2532 CONJ καὶ kai i	G3361 PRT-N μὴ me nie	
G599 V-2AAS-3S ἀποθάνη. apothane. umarł.	6:51	G1473 P-INS ἐγώ ego Ja	G1510 V-PAI-1S εἰμι eimi jestem	G3588 T-NSM ὁ ho —	G740 N-NSM ἄρτος artos chlebem	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2198 V-PAP-NSM ζῶν zon życia	G3588 T-NSM ὁ ho —	G1537 PREP ἐκ ek z	
G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3772 N-GSM οὐρανοῦ uranu nieba,	G2597 V-2AAP-NSM καταβάς· katabas; który zszedł.	G1437 COND ἐάν ean Jeśli	G5100 X-NSM τις tis kto	G5315 V-2AAS-3S φάγη fage zjadłby	G1537 PREP ἐκ ek z	G3778 D-GSM τούτου tutu tego	G3588 T-GSM τοῦ tu —		
G740 N-GSM ἄρτου, artu, chleba,	G2198 V-FAI-3S ζήσει zesei żyć będzie	G1519 PREP εἰς eis na	G3588 T-ASM τὸν ton —	G165 N-ASM αἰῶνα· aiona; wiek,	G2532 CONJ καὶ kai a	G3588 T-NSM ὁ ho —	G740 N-NSM ἄρτος artos chlebem	G1161 CONJ δὲ de zaś,	G3739 R-ASM ὃν hon który	
G1473 P-INS ἐγώ ego Ja	G1325 V-FAI-1S δώσω doso dam	G3588 T-NSF ἡ he —	G4561 N-NSF σάρξ sarks ciałem	G3450 P-IGS μού mu Moim	G2076 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	G5228 PREP ὕπερ hyper za	G3588 T-GSF τῆς tes —	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2889 N-GSM κόσμου kosmu świata	G2222 N-GSF ζωῆς. zoēs. życie.
6:52	G3164 V-INI-3P Ἐμάχοντο Emachonto Walczyli	G3767 CONJ οὖν un więc	G4314 PREP πρὸς pros ze	G240 C-APM ἀλλήλους allelus sobą nawzajem	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G2453 A-NPM Ἰουδαῖοι Iudaiοi Judejczycy	G3004 V-PAP-NPM λέγοντες legontes mówiąc:	G4459 ADV-I Πῶς Pos Jak		
G1410 V-PNI-3S δύναται dynatai może	G3778 D-NSM οὗτος hutos Ten	G1473 P-IDP ἡμῖν hemin nam	G1325 V-2AAN δοῦναι dunai dać	G3588 T-ASF τὴν ten —	G4561 N-ASF σάρκα sarka ciało	G846 P-GSM [αὐτοῦ] [autu] [Jego]	G5315 V-2AAN φαγεῖν; fagein; zjeść?	19	6:53	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen Powiedział
G3767 CONJ οὖν un więc	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G281 HEB Ἀμήν Amen Amen,	G281 HEB ἀμήν amen amen,	G3004 V-PAI-1S λέγω lego mówię	G4771 P-2DP ὕμῖν, hymín, wam,	G1437 COND ἐάν ean jeśli	G3361 PRT-N μὴ me nie	
G5315 V-2AAS-2P φάγητε fagete zjedlibyście	G3588 T-ASF τὴν ten —	G4561 N-ASF σάρκα sarka ciała	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G5207 N-GSM Υἱοῦ Hyiu Syna	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G444 N-GSM ἀνθρώπου anthropu człowieka	G2532 CONJ καὶ kai i	G4095 V-2AAS-2P πίητε piete [nie] wypilibyście		

18) TR dodaje εἰς ἐμε, we Mnie.

19) NA28 dodaje αὐτοῦ.

G846 P-GSM αὐτοῦ autu Jego	G3588 T-ASN τὸ to —	G129 N-ASN αἷμα, haima, krwi,	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G2192 V-PAI-2P ἔχετε echete macie	G2222 N-ASF ζωὴν zoen życia	G1722 PREP ἐν en w	G1438 F-2DPM ἑαυτοῖς. heautois. sobie.	6:54	G3588 T-NSM ὁ ho —
G5176 V-PAP-NSM τρώγων trogon Jedzący	G1473 P-IGS μου mu Me	G3588 T-ASF τὴν ten —	G4561 N-ASF σάρκα sarka ciało	G2532 CONJ καὶ kai i	G4095 V-PAP-NSM πίνων pinon pijący	G1473 P-IGS μου mu Mą	G3588 T-ASN τὸ to —	G129 N-ASN αἷμα haima krew	G2192 V-PAI-3S ἔχει echei ma
G2222 N-ASF ζωὴν zoen życie	G166 A-ASF αἰώνιον, aionion, wieczne,	G2504 P-INS-K καγὼ kago a Ja	G450 V-FAI-1S ἀναστήσω anasteso wzbudzę	G846 P-ASM αὐτὸν auton go	G3588 T-DSF τῇ te —	G2078 A-DSF-S ἐσχάτη eschate ostatniego	G2250 N-DSF ἡμέρα. hemera. dnia.	6:55	G3588 T-NSF ἡ he —
G1063 CONJ γὰρ gar Bowiem	G4561 N-NSF σάρξ sarks ciało	G1473 P-IGS μου mu Me	G227 A-NSF ἀληθής alethes prawdziwym	G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	G1035 N-NSF βρῶσις, brosis, pokarmem,	G2532 CONJ καὶ kai a	G3588 T-NSN τὸ to —	G129 N-NSN αἷμά haima krew	
G1473 P-IGS μου mu Moja	G227 A-NSF ἀληθής alethes prawdziwym	G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	G4213 N-NSF πόσις. posis. napojem.	6:56	G3588 T-NSM ὁ ho —	G5176 V-PAP-NSM τρώγων trogon Jedzący	G1473 P-IGS μου mu Me	G3588 T-ASF τὴν ten —	G4561 N-ASF σάρκα sarka ciało
G2532 CONJ καὶ kai i	G4095 V-PAP-NSM πίνων pinon pijący	G1473 P-IGS μου mu Mą	G3588 T-ASN τὸ to —	G129 N-ASN αἷμα haima krew	G1722 PREP ἐν en we	G1473 P-IDS ἐμοὶ emoi Mnie	G3306 V-PAI-3S μένει menei pozostaje	G2504 P-INS-K καγὼ kago a Ja	G1722 PREP ἐν en w
G846 P-DSM αὐτῷ. auto. nim.	6:57	G2531 ADV καθὼς kathos Jak	G649 V-AAI-3S ἀπέστειλén apesteilen wysłał	G1473 P-1AS με me Mnie	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2198 V-PAP-NSM ζῶν zon żyjący	G3962 N-NSM Πατὴρ Pater Ojciec,	G2504 P-INS-K καγὼ kago a Ja	G2198 V-PAI-1S ζῶ zo żyję
G1223 PREP διὰ dia przez	G3588 T-ASM τὸν ton —	G3962 N-ASM Πατέρα, Patera, Ojca,	G2532 CONJ καὶ kai i	G3588 T-NSM ὁ ho —	G5176 V-PAP-NSM τρώγων trogon jedzący	G1473 P-1AS με me Mnie	G2548 D-NSM-K κάκεϊνος kakeinos i on	G2198 V-FAI-3S ζήσει zesei żyć będzie	G1223 PREP δι' di' przeze
G1473 P-1AS ἐμέ. eme. Mnie.	6:58	G3778 D-NSM οὗτός hutos Ten	G1510 V-PAI-3S ἐστίν estin jest	G3588 T-NSM ὁ ho —	G740 N-NSM ἄρτος artos chleb	G3588 T-NSM ὁ ho —	G1537 PREP ἐξ eks z	G3772 N-GSM οὐρανοῦ uranu nieba,	G2597 V-2AAP-NSM καταβάς, katabas, który zszedł,
G3756 PRT-N οὐ u nie	G2531 ADV καθὼς kathos jak	G5315 V-2AAI-3P ἔφαγον efagon zjedli	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G3962 N-NPM πατέρες pateres ojcowie	G2532 CONJ καὶ kai i	G599 V-2AAI-3P ἀπέθανον· apethanon; umarli;	G3588 T-NSM ὁ ho —	G5176 V-PAP-NSM τρώγων trogon jedzący	
G3778 D-ASM τούτων tuton ten	G3588 T-ASM τὸν ton —	G740 N-ASM ἄρτον arton chleb	G2198 V-FAI-3S ζήσει zesei żyć będzie	G1519 PREP εἰς eis na	G3588 T-ASM τὸν ton —	G165 N-ASM αἰῶνα. aiona. wiek.	6:59	G3778 D-APN Ταῦτα Tauta Te	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen powiedział
G1722 PREP ἐν en w	G4864 N-DSF συναγωγῇ synagoge synagodze	G1321 V-PAP-NSM διδάσκων didaskon nauczajac	G1722 PREP ἐν en w	G2584 N-PRI Καφαρναοῦμ. Kafarnaum. Kafarnaum.					

Doniosłość nauczania Jezusa

6:60	G4183 A-NPM Πολλοὶ Polloi Liczni	G3767 CONJ οὖν un więc	G191 V-AAP-NPM ἀκούσαντες akusantes wysłuchawszy	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GPM τῶν ton —	G3101 N-GPM μαθητῶν matheton uczniów	G846 P-GSM αὐτοῦ autu Jego	G3004 V-2AAI-3P εἶπαν eipan powiedzieli:	
G4642 A-NSM Σκληρός Skleros Twarde	G1510 V-PAI-3S ἐστὶν estin jest	G3588 T-NSM ὁ ho —	G3056 N-NSM λόγος logos słowo	G3778 D-NSM οὗτος· hutos; to,	G5101 I-NSM τίς tis kto	G1410 V-PNI-3S δύναται dynatai jest w stanie	G846 P-GSM αὐτοῦ autu go	G191 V-PAN ἀκούειν; akuein; słuchać?	6:61
G1492 V-RAP-NSM εἰδὼς eidos Wiedząc	G1161 CONJ δὲ de zaś	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	G1722 PREP ἐν en w	G1438 F-3DSM ἐαυτῷ heauto sobie,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G1111 V-PAI-3P γογγύζουσιν gongydzusin szemrają	G4012 PREP περὶ peri o	G3778 D-GSM τούτου tutu tym
G3588 T-NPM οἱ hoi —	G3101 N-NPM μαθηταὶ mathetai uczniowie	G846 P-GSM αὐτοῦ, autu, Jego,	G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen powiedział	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im:	G3778 D-NSN Τοῦτο Tuto To	G4771 P-2AP ὑμᾶς hymas was	G4624 V-PAI-3S σκανδαλίζει; skandalidzei; zraża?	6:62	
G1437 COND ἐὰν ean [Co] jeśli	G3767 CONJ οὖν un więc	G2334 V-PAS-2P θεωρήτε theorete widzielibyście	G3588 T-ASM τὸν ton —	G5207 N-ASM Υἱὸν Hyion Syna	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G444 N-GSM ἀνθρώπου anthropu człowieka	G305 V-PAP-ASM ἀναβαίνοντα anabainonta wchodzącego,	G3699 ADV ὅπου hopu gdzie	
G1510 V-IAI-3S ἦν en był	G3588 T-ASN τὸ to —	G4386 A-ASN-C πρότερον; proteron; przedtem?	6:63	G3588 T-NSN τὸ to —	G4151 N-NSN πνεῦμά pneuma Duch	G1510 V-PAI-3S ἐστὶν estin jest	G3588 T-NSN τὸ to —	G2227 V-PAP-NSN ζωοποιοῦν, zoopoiun, ożywiający,	G3588 T-NSF ἡ he —
G4561 N-NSF σὰρξ sarks ciało	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G5623 V-PAI-3S ὠφελεῖ ofelei pomaga	G3762 A-ASN-N οὐδέν· uden; nic;	G3588 T-NPN τὰ ta —	G4487 N-NPN ρήματα remata wypowiedzi,	G3739 R-APN ἃ ha które	G1473 P-INS ἐγὼ ego Ja	G2980 V-RAI-1S λελάληκα lelaleka wygłosiłem	
G4771 P-2DP ὕμῖν hymin wam,	G4151 N-NSN πνεῦμά pneuma duchem	G1510 V-PAI-3S ἐστὶν estin są	G2532 CONJ καὶ kai 20 i	G2222 N-NSF ζωή zoe życiem	G1510 V-PAI-3S ἐστὶν. estin. są.	6:64	G235 CONJ ἀλλ’ all’ Ale	G1510 V-PAI-3P εἰσὶν eisin są	G1537 PREP ἐξ eks z
G4771 P-2GP ὕμῶν hymon was	G5100 X-NPM τινες tines tacy,	G3739 R-NPM οἱ hoi którzy	G3756 PRT-N οὐ u nie	G4100 V-PAI-3P πιστεύουσιν. pisteuusin. wierzą.	G1492 V-2LAI-3S ἥδει edei Wiedział	G1063 CONJ γὰρ gar bowiem	G1537 PREP ἐξ eks od	G746 N-GSF ἀρχῆς arches początku	G3588 T-NSM ὁ ho —
G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus,	G5101 I-NPM τίνας tines którzy	G1510 V-PAI-3P εἰσὶν eisin są	G3588 T-NPM οἱ hoi —	G3361 PRT-N μὴ me nie	G4100 V-PAP-NPM πιστεύοντες pisteuontes wierzący	G2532 CONJ καὶ kai i	G5101 I-NSM τίς tis kto	G1510 V-PAI-3S ἐστὶν estin jest	G3588 T-NSM ὁ ho —
G3860 V-FAP-NSM παραδώσω paradoson mający wydać	G846 P-ASM αὐτόν. auton. Go.	6:65	G2532 CONJ καὶ kai I	G3004 V-IAI-3S ἔλεγεν elegen mówił:	G1223 PREP Διὰ Dia Dla	G3778 D-ASN τοῦτο tuto tego	G2046 V-RAI-1S-ATT εἶρηκα eireka powiedziałem	G4771 P-2DP ὕμῖν hymin wam,	G3754 CONJ ὅτι hoti że
G3762 A-NSM-N οὐδεὶς udeis nikt [nie]	G1410 V-PNI-3S δύναται dynatai może	G2064 V-2AAN ἐλθεῖν elthein przyjść	G4314 PREP πρός pros do	G1473 P-1AS με me Mnie,	G1437 COND ἐὰν ean jeśli	G3361 PRT-N μὴ me nie	G1510 V-PAS-3S ἦ e jest	G1325 V-RPP-NSN δεδομένον dedomenon dane	

20) dosł. *jest*.

21) dosł. *jest*.

G846 P-DSM αὐτῷ auto mu	G1537 PREP ἐκ ek przez	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G3962 N-GSM Πατρός. Patros. Ojca.	6:66	G1537 PREP Ἐκ Ek Przez	G3778 D-GSM τούτου tutu to	G4183 A-NPM πολλοὶ polloi liczni	G3588 T-GPM τῶν ton —	G3101 N-GPM μαθητῶν matheton uczniowie	G846 P-GSM αὐτοῦ autu Jego,
G565 V-2AAI-3P ἀπῆλθον apelthon odeszli	G1519 PREP εἰς eis do	G3588 T-APN τὰ ta —	G3694 ADV ὀπίσω opiso tyłu,	22	G2532 CONJ καὶ kai i	G3765 ADV-N οὐκέτι uketi już nie	G3326 PREP μετ' met' z	G846 P-GSM αὐτοῦ autu Nim	G4043 V-IAI-3P περιεπάουν. periepatun. chodzili.	6:67
G3004 V-2AAI-3S εἶπεν eipen Powiedział	G3767 CONJ οὖν un więc	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus	—	G3588 T-DPM τοῖς tois —	G1427 A-NUI δώδεκα dodeka dwunastu:	G3361 PRT-N Μὴ Me Nie	G2532 CONJ καὶ kai i	G4771 P-2NP ὁμεις hymeis wy	G2309 V-PAI-2P θέλετε thelete chcecie
G5217 V-PAN ὕπαγειν; hypagein; odchodzić?	6:68	G611 V-ADI-3S ἀπεκρίθη apekrithe Odpowiedział	G846 P-DSM αὐτῷ auto Mu	G4613 N-NSM Σίμων Simon Szymon	G4074 N-NSM Πέτρος Petros Piotr:	G2962 N-VSM Κύριε, Kyrie, Panie,	G4314 PREP πρὸς pros do	G5101 I-ASM τίνα tina kogo		
G565 V-FDI-1P ἀπελευσόμεθα; apeleusometha; odejdziemy?	G4487 N-APN ρήματα remata Wypowiedzi	G2222 N-GSF ζωῆς zoes życia	G166 A-GSF αἰωνίου aioniu wiecznego	G2192 V-PAI-2S ἔχεις; echeis; masz,	6:69	G2532 CONJ καὶ kai a	G1473 P-1NP ἡμεῖς hemeis my			
G4100 V-RAI-1P πεπιστεύκαμεν repisteukamen uwierzyliśmy	G2532 CONJ καὶ kai i	G1097 V-RAI-1P ἐγνώκαμεν egnokamen poznaliśmy,	G3754 CONJ ὅτι hoti że	G4771 P-2NS σύ sy Ty	G1510 V-PAI-2S εἶ ei jesteś	G3588 T-NSM ὁ ho —	G40 A-NSM Ἅγιος Hagios Święty	G3588 T-GSM τοῦ tu —		
G2316 N-GSM Θεοῦ. Theu. Boga.	23	G611 V-ADI-3S ἀπεκρίθη apekrithe Odpowiedział	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2424 N-NSM Ἰησοῦς Iesus Jezus:	G3756 PRT-N Οὐκ Uk Nie	G1473 P-1NS ἐγὼ ego Ja	G4771 P-2AP ὁμᾶς hymas was	G3588 T-APM τοὺς tus —	
G1427 A-NUI δώδεκα dodeka dwunastu	G1586 V-AMI-1S ἐξελεξάμην; ekseleksamen; wybrałem sobie?	G2532 CONJ καὶ kai A	G1537 PREP ἐξ eks z	G4771 P-2GP ὁμῶν hymon was	G1520 A-NSM εἰς heis jeden	G1228 A-NSM διάβολός diabolos oszczercą	G1510 V-PAI-3S ἐστιν. estin. jest.	6:71		
G3004 V-IAI-3S ἔλεγεν elegen Mówił	G1161 CONJ δὲ de zaś	G3588 T-ASM τὸν ton [o]	G2455 N-ASM Ἰούδαν Iudan Judzie, [synu]	G4613 N-GSM Σίμωνος Simonos Szymona	G2469 N-GSM Ἰσκαριώτου Iskariotu; Iskarioty.	G3778 D-NSM οὗτος hutos Ten	G1063 CONJ γὰρ gar bowiem			
G3195 V-IAI-3S ἔμελλεν emellen zamierzał	G3860 V-PAN παραδιδόναι paradidonai wydać	G846 P-ASM αὐτόν, auton, Go,	G1520 A-NSM εἰς heis jeden	G1537 PREP ἐκ ek z	G3588 T-GPM τῶν ton —	G1427 A-NUI δώδεκα. dodeka. dwunastu.				

NPI – Nowodworski Grecko-Polski Interlinearny Przekład Pisma Świętego Starego i Nowego Przymierza

Tłumaczenie: Krzysztof Radzimski

Prawa autorskie © 2021 [Kościół Chrześcijan Baptystów w Nowym Dworze Mazowieckim](#).

Udostępnione na licencji [Creative Commons Attribution No Derivatives License 4.0](#).

²²⁾ czyli *zawróciło*.

²³⁾ Świętym Bożym, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ, P75 (III) **Σ** B; Chrystusem, Świętym Boga, ο χριστος ο αγιος του θεου, P66 (200); Chrystusem, Synem Boga żywego, ο χριστος ο υιος του θεου του ζωντος, K N (VI); Chrystusem, Synem Boga, ο χριστος ο υιος του θεου, C3 (V);

²⁴⁾ Iskariot, Ἰσκαριώθ I. Ἰσκαριώτης, to być może trans. תִּיִרְיָה קֶרִיִּי **Σ** (isz qeriot), czyli: człowiek z Keriotu; znane są co najmniej dwie wioski o tej nazwie.